

Univerzitet u Sarajevu

University of Sarajevo

Studijski program
Zaštita od prirodnih katastrofa

**Centar za interdisciplinarnе studije –
prof. dr. Zdravko Grebo**

Studijski program: Zaštita od prirodnih katastrofa

IZDAVAČ:

Univerzitet u Sarajevu – Centar za interdisciplinarne studije – Prof. dr. Zdravko Grebo“, Zmaja od Bosne 8, Sarajevo

UREDNICI:

Centar za interdisciplinarne studije UNSA

Sarajevo, 2023. godine

Sadržaj

1. OPĆI DIO.....	4
1.1. Naziv programa.....	4
1.2. Tip programa.....	4
1.3. Nivo programa.....	4
1.4. Cilj studijskog programa.....	4
1.5. Nositelj programa.....	4
1.6. Naučna/umjetnička polja kojima pripada predloženi studijski program.....	4
1.7. Organizacija i trajanje studijskog programa.....	4
1.8. Minimalan broj ECTS bodova potrebnih za završetak studija.....	5
1.9. Jezik na kojem se izvodi studijski program.....	5
1.10. Seleksijski postupci za upis na studijski program.....	5
1.11. Kvalifikacije koje se stiču po okončanju programa.....	5
1.12. Analiza mogućnosti zapošljavanja studenata po završetku studijskog programa.....	5
1.13. Prohodnost studija.....	6
1.14. Skala bodovanja i ocjenjivanja.....	6
1.15. Osiguranje kvaliteta.....	6
2. OPIS PROGRAMA.....	7
2.1. Ishodi učenja na nivou studijskog programa.....	7
2.2. Popis obaveznih i izbornih predmeta.....	7
2.3. Struktura studija i uslovi upisa u sljedeći semestar.....	9
2.4. Popis ili uslovi izbora predmeta koje student može izabrati s drugih studijskih programa.....	9
2.5. Informacije o načinu završetka studija.....	10

1. OPĆI DIO

1.1. Naziv programa

Zaštita od prirodnih katastrofa

1.2. Tip programa

Akademski program

1.3. Nivo programa

Drugi ciklus studija (Master studij)

1.4. Cilj studijskog programa

Učestale pojave prirodnih katastrofa, kako u svijetu, tako i na našim prostorima, postaju jedan od najvažnijih svjetskih problema i činioca daljeg održivog razvoja ljudske civilizacije. Prirodne nepogode postale su izvor permanentnog ugrožavanja društvene zajednice i životne sredine u cjelini. Štete koje uzrokuju prevazilaze sve prihvatljive mjere. Izloženost uticaju prirodnih nepogoda (suše, požari, poplave, klizišta, zemljotresi, epidemije i dr.) velikim dijelom je povećana zbog slabog stepena poznavanja uzroka nastanka, mehanizama djelovanja i načina zaštite. Upravljanje rizicima omogućava pravovremenu pripremu o potencijalnim događajima koji mogu nastati, učincima i posljedicama s kojima se pojedinci i institucije mogu suočiti, te plansko i sistematsko poduzimanje mjera i aktivnosti kako bi se rizici minimalizirali, a time nepovoljni učinci izbjegli odnosno smanjili. Upravljanje rizicima omogućava donošenje kvalitetnijih odluka, bolje planiranje i optimiziranje raspoloživih sredstava, bavljenje prioritetima, te poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se izbjegli ili ublažili budući problemi nastali uslijed prirodnih nepogoda.

1.5. Nosilac programa

Nosilac studija je Univerzitet u Sarajevu koji povjerava organizaciju Centru za interdisciplinarnе studije – „prof. dr. Zdravko Grebo“, a izvođenje studija nastavnicima i saradnicima sa nekoliko fakulteta Univerziteta u Sarajevu, te drugih univerziteta.

1.6. Naučna/umjetnička polja kojima pripada predloženi studijski program

Studijski program „Zaštita od prirodnih katastrofa“ je interdisciplinarni studijski program koji obuhvata naučno polje društvenih i tehničkih nauka, te su stoga i nosioci predmeta sa fakulteta Univerziteta u Sarajevu obuhvaćenih ovim naučnim poljima. Uz nosioce predmeta u nastavnom procesu sudjeluju i drugi predavači sa Univerziteta u Sarajevu i gostujući profesori sa univerziteta iz regiona i šire.

1.7. Organizacija i trajanje studijskog programa

Studijski program „+1“ traje jednu godinu (dva semestra x 30 ECTS, ukupno 60 ECTS).

Program se sastoji od 5 obaveznih predmeta, 3 izborna predmeta, 2 interdisciplinarnе radionice te izrade i odbrane Master teze (Završnog rada). U okviru prvog i drugog semestra nastava se izvodi na engleskom i BHS jeziku. Studenti rade završni rad po izboru, na BHS ili engleskom jeziku.

Studij je koncipiran kao studiji na daljinu (distance learning).

1.8. Minimalan broj ECTS bodova potrebnih za završetak studija

U skladu sa evropskim sistemom prenosa bodova ECTS, obim studijskog programa iznosi 60 ECTS bodova u jednoj studijskoj godini, odnosno 30 ECTS bodova u jednom semestru. Broj studijskih bodova za pojedini predmet određuje se prema ukupnom opterećenju studenta (teorijska i/ili praktična nastava, vježbe, seminari i sl.), vremenu rada studenta na samostalnim zadacima (domaći zadaci, projekti, seminarski radovi,...) i vremenu za učenje prilikom pripreme za provjeru znanja i ocjenjivanje (testovi, završni ispit). Završni rad se vrednuje sa 20 ECTS bodova.

1.9. Jezik na kojem se izvodi studijski program

Nastava se izvodi na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku i/ili engleskom jeziku.

1.10. Seleksijski postupci za upis na studijski program

Status studenta stiče se upisom na studijski program kojeg realizira Centar za interdisciplinarne studije Univerziteta u Sarajevu. Upis se vrši na osnovu javnog konkursa koji objavljuje Univerzitet, o čemu odluku donosi Senat Univerziteta.

Upis u prvu studijsku godinu vrši se u skladu sa Zakonom, Statutom, ovim pravilima i na osnovu konačnih rezultata javnog konkursa.

Obavijest o konkursu za upis studenata u prvu studijsku godinu objavljuje Univerzitet u Sarajevu u najmanje tri dnevna lista na području Bosne i Hercegovine. Konkurs za upis studenata u prvu studijsku godinu objavljuje se na web-stranici i oglasnoj ploči Univerziteta u Sarajevu i Centra za interdisciplinarne studije uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

Pravo upisa na interdisciplinarni master studij (II ciklus) imaju kandidati:

- državljani Bosne i Hercegovine i strani državljani sa završenim odgovarajućim prvim ciklusom studija u Bosni i Hercegovini koji se vrednuje sa najmanje 240 ECTS studijskih bodova što u zbiru sa vrednovanjem II ciklusa iznosi najmanje 300 ECTS,
- koji su završili studij po predbolonjskim nastavnim planovima i programima u Bosni i Hercegovini,
- koji imaju završen integrisani studij u trajanju od pet i/ili šest godina, kao i
- kandidati koji su prvi ciklus, odnosno predbolonjski studij, završili izvan Bosne i Hercegovine, a za koje je nakon postupka priznavanja odnosno ekvivalencije utvrđeno da imaju završeno adekvatno obrazovanje za nastavak školovanja.

Utvrđivanje jedinstvene rang-liste svih prijavljenih kandidata vršit će se na osnovu završenog studija II ciklusa, četverogodišnjeg studija po predbolonjskom sistemu studiranja, integrisanog studija, prosječne ocjene koju su kandidati ostvarili u toku studija.

1.11. Kvalifikacije koje se stiču po okončanju programa

Student nakon položenih svih ispita predviđenih Nastavnim planom i programom i odbranom Završnog rada, odnosno ostvarivanjem ukupnog, predviđenog broja ECTS-a, po završetku studija, stiče akademski naziv "Magistar zaštite od prirodnih katastrofa".

1.12. Analiza mogućnosti zapošljavanja studenata po završetku studijskog programa

Studenti će na osnovu stečenih znanja, vještina i sposobnosti moći da se zaposle u državnim i entitetskim i kantonalnim institucijama koje se bave problematikom praćenja (monitoringa), prevencije i zaštite od

prirodnih nepogoda/katastrofa kao što su: Hidrometeorološki zavod, Agencija za vode, zatim organima javne uprave (općinski, kantonalni, entitetski nivo) i to u odjeljenima Civilne zaštite i Sektorima za planiranje mjera zaštite i spašavanja u slučaju prirodnih nepogoda/katastrofa, Zavodima za planiranje i izgradnju grada, kao i obrazovnim institucijama, istraživačkim institutima i slično.

Pored gore navedenog, studenti će također biti osposobljeni za realizaciju nastave na programima cjeloživotnog učenja u oblasti zaštite od prirodnih katastrofa.

1.13. Prohodnost studija

Prema članu 1. stav (3) Pravila studiranja za I, II ciklus studija, integrirani, stručni i specijalistički studij na Univerzitetu u Sarajevu, drugi ciklus vodi do zvanja završenog diplomskog studija (the degree of Master) ili ekvivalenta nakon završenog prvog ciklusa studija; traje jednu odnosno dvije studijske godine, a vrednuje se sa 60 odnosno 120 ECTS bodova i to tako da u zbiru sa prvim ciklusom studija nosi 300 ECTS bodova, što osigurava prohodnost za upis na treći ciklus studija.

1.14. Skala bodovanja i ocjenjivanja

U svakom pojedinačnom syllabusu predmeta je navedena skala bodovanja i ocjenjivanja u skladu sa ciljem i ishodima tog predmeta.

1.15. Osiguranje kvaliteta

Kvalitet i uspješnost studija će biti praćena internim i eksternim posmatranjem i ocjenjivanjem od strane zvanične komisije i studenata.

2. OPIS PROGRAMA

2.1. Ishodi učenja na nivou studijskog programa

Master studij Zaštita od prirodnih katastrofa je interdisciplinarnog karaktera čiji je cilj usvajanje specifičnih znanja, vještina i kompetencija u rješavanju problema zaštite i preventivnog djelovanja u slučaju prirodnih katastrofa, i to

ZNANJA

- Činjenično znanje o uzrocima, vrstama i posljedicama prirodnih katastrofa
- Teoretsko znanje o principima i strategijama zaštite od prirodnih katastrofa
- Razumijevanje mehanizama nastanka prirodnih katastrofa i procjena rizika
- Poznavanje najnovijih istraživanja, tehnologija i pristupa u zaštiti od prirodnih katastrofa

VJEŠTINE

- Spoznajne vještine za analizu problema i donošenje odluka u slučaju prirodnih katastrofa
- Psihomotoričke vještine za primjenu stečenog znanja u praksi, uključujući upravljanje kriznim situacijama
- Socijalne vještine za timski rad, kooperativnost, komunikaciju i vođenje timova u slučaju prirodnih katastrofa

KOMPETENCIJE

- Samostalnost u rješavanju problema i donošenju odluka u slučaju prirodnih katastrofa
- Odgovornost za zaštitu ljudi, okoliša, materijalnih i nematerijalnih dobara
- Sposobnost kritičkog mišljenja, analize i sinteze informacija, donošenja zaključaka i preporuka za djelovanje u slučaju prirodnih katastrofa
- Razvijanje kreativnih rješenja za prevenciju i zaštitu od prirodnih katastrofa.

2.2. Popis obaveznih i izbornih predmeta

U tabeli 1. je prikazan popis predmeta sa ECTS opterećenjem i fondom sati.

Tabela 1. Nastavni plan master studija „Zaštita od prirodnih katastrofa“

R. br.	Status	Naziv predmeta	Broj časova	ECTS	Odgovorni nastavnik/ca
PRVI SEMESTAR					
1	O	Upravljanje rizicima od prirodnih katastrofa	30	5	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada
2	O	Sistem zaštite i spašavanja u prirodnim katastrofama	30	5	Isto

3	O	Primjena topografskih podloga u upravljanju i zaštiti od katastrofa	30	5	Isto
4	O	Sigurnosni aspekti prirodnih katastrofa	30	5	Isto
5	I	Izborni predmet 1	30	5	Isto
6	I	Izborni predmet 2	30	5	Isto
I semestar:				30 ECTS	
DRUGI SEMESTAR					
1	O	Upravljanje geoinformacijama u zaštiti od prirodnih katastrofa	30	5	Isto
2	I	Izborni predmet 3	30	5	Isto
3	O	Radionica	10	/	Isto
4	O	Radionica	10	/	Isto
5		Izrada master rada		20	Isto
II semestar:				30 ECTS	
Ukupno				60 ECTS	
IZBORNI PREDMETI	1	Biološka i radijacijska sigurnost	30	5	Isto
	2	Vodno - okolišni problemi u slučaju prirodnih katastrofa	30	5	Isto
	3	Zaštita od voda i održivi razvoj	30	5	Isto
	4	Upravljanje javno zdravstvenim prijetnjama – epidemije/pandemije	30	5	Isto
	5	Prostorno planiranje u funkciji smanjenja rizika od katastrofa	30	5	Isto
	6	Potresni rizik i učinak na građevine	30	5	Isto
	7	Trajnost materijala kao mjera prevencije	30	5	Isto
	8	Geoinformacione i komunikacione tehnologije za upravljanje rizikom od prirodnih katastrofa	30	5	Isto
	9	Procjena rizika saobraćajne infrastrukture od prirodnih	30		Isto

		katastrofa		5	

RADIONICE	1	Kreiranje platforme zajedničkog djelovanja u slučaju prirodnih katastrofa			
	2	Pripremljenost i reagovanje u prirodnim katastrofama – smanjenje rizika			

2.3. Struktura studija i uslovi upisa u sljedeći semestar

U primjeni Evropskog sistema prijenosa bodova (ECTS) u prijedlogu master studija „Zaštita od prirodnih katastrofa“, polazi se od dogovora, prihvaćenog u čitavom evropskom prostoru visokog obrazovanja, da rad potreban za savladavanje jedne akademske godine studija iznosi 60 ECTS bodova. Iz organizirane nastave student stiže 40 ECTS bodova, a radom na završnom radu 20 ECTS bodova.

Program se sastoji od 5 obaveznih predmeta, 3 izborna predmeta, 2 interdisciplinarnih radionice te izrade i odbrane Master teze (Završnog rada). U okviru prvog i drugog semestra nastava se izvodi na engleskom i BHS jeziku. Studenti rade završni rad po izboru, na BHS ili engleskom jeziku.

Struktura programa:

1. prvi semestar:

	- 4 obavezna predmeta - 2 izborna predmeta = ukupno 30 ECTS

2. drugi semestar:

	- 1 obavezni predmet - 1 izborni predmet - 2 interdisciplinarnih radionice - izrada i odbrana Master teze = ukupno 30 ECTS

2.4. Popis ili uslovi izbora predmeta koje student može izabrati s drugih studijskih programa

Student može izabrati predmet - obavezni ili izborni predmet (u curriculumu su predviđeni obavezni predmeti sa po 5 ECTS i sa po 30 sati, i izborni predmeti sa po 5 ECTS i sa po 30 sati) sa drugog

studijskog programa ukoliko su ciljevi i ishodi tog predmeta u skladu sa ciljem i ishodima ovog studijskog programa, dostavljanjem molbe Vijeću Centra uz popratnu dokumentaciju, odnosno silabus predmeta koji želi izabrati/slušati.

2.5. Informacije o načinu završetka studija

Master studij se završava polaganjem svih ispita i izradom završnog rada.

Mentora za izradu završnog rada bira kandidat na osnovu interesovanja i oblasti predavača. Moguće teme završnih radova predlažu predmetni nastavnici. Također, studentu se može odobriti tema završnog rada koju samostalno predloži, uz prethodnu konsultaciju sa nastavnikom kod kojeg želi uraditi završni rad.

Mentor može biti i nastavnik koji nije predavao na studiju, ali je tema vezana za studij. Predloženi nastavnik treba imati adekvatna znanja i kompetencije da bude mentor. Mentora odobrava Vijeće Centra.

Prijava teme se podnosi na propisanom obrascu. Nakon prihvatanja teme na Vijeću Centra, Vijeće imenuje Komisiju za ocjenu i odbranu rada. Članovi Komisije mogu biti predavači u zvanju od docenta do redovnog profesora. Komisija ima, po pravilu, predsjednika i dva člana, odnosno njihove zamjenike. Jedan od članova komisije je i mentor.

Student može jedanput promijeniti temu završnog rada i to najkasnije u roku od 30 dana od dana odobravanja prve teme. Završni rad i odbrana su javni.

